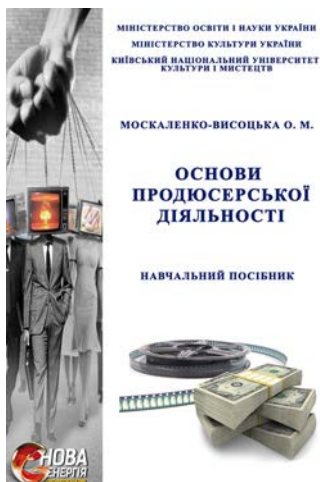

Олександр Безручко*e-mail: oleksandr_bezruchko@ukr.net; ORCID: 0000-0001-8360-9388**доктор мистецтвознавства, професор,**проректор з наукової роботи**Київського університету культури,**професор кафедри кіно-, телемистецтва**(секція режисури кіно і телебачення)**Київського національного університету культури і мистецтв***Рецензія на навчальний посібник
Олени Миколаївни Москаленко-Висоцької
«Основи продюсерської діяльності»**

Москаленко-Висоцька О. М.

Основи продюсерської діяльності:

навч. посіб. Київ: Видавничий центр КНУКІМ,

2019. 259 с.

Навчальний посібник «Основи продюсерської діяльності» підготовлено на факультеті кіно і телебачення Київського національного університету культури і мистецтв доцентом кафедри кіно-телемистецтва (секція режисури кіно і телебачення) О. М. Москаленко-Висоцькою.

Посібник призначений для студентів і магістрів творчих спеціальностей аудіовізуального мистецтва, які навчаються за напрямом підготовки «Кіно-, телемистецтво», спеціальностей режисер кіно і телебачення, кінооператор, звукорежисер, телеведучий, актор.

Мета посібника – представити ключові етапи діяльності продюсера як організатора виробництва аудіовізуальних творів, під керівництвом якого працюють творчі та технічні кадри. Для цього у посібнику представлені навчальні тексти, що базуються на розкритті інформації про основні поняття, документи, етапи продюсерської діяльності, які повинні допомогти студентам творчих кіно/телеспеціальностей після закінчення навчання професійно застосувати набуті знання у роботі з продюсерами на кіностудіях та телеканалах країни.

© Олександр Безручко, 2019

Назва навчального посібника відповідає його змісту, а також тотожна до змісту навчального матеріалу робочої програми «Кіно,-телепродюсерство». Основою посібника є виклад тем по правових та творчо-виробничих питаннях, а також розкриття підприємницьких відносин, які вміло реалізовані в структурі посібника та окремих його розділах. Автору вдалося з наукових позицій і в логічній послідовності донести до студентів сучасний матеріал, що розкриває технологію продюсерської діяльності.

Перевагою навчального посібника є оригінальність структурування матеріалу: всі розділи містять визначення основних понять, питання для самоперевірки, самостійної роботи, а також завдання для рубіжних контрольних робіт, заліків та іспитів. Частина матеріалу супроводжується таблицями та схемами, в кінці посібника містяться тести з усіх тем навчального курсу та зразки відповідних процесуальних документів для використання студентами в процесі самопідготовки до занять по кіно-, телепродюсерству, а викладачами – для здійснення контролю знань студентів. В тексті виділені ключові слова та поняття та представляється список використаних джерел та допоміжної літератури.

Враховуючи той факт, що за темою продюсерської діяльності в кіно і телебаченні серед вітчизняних спеціалістів ще не було видано навчальних підручників/посібників, вихід такої книги є, безумовно, позитивним фактом у викладацькій справі вищої школи. Це перший посібник по кіно-телепродюсуванню в Україні, і розрахований він не тільки на студентську аудиторію, але й на всіх спеціалістів галузі аудіовізуальних мистецтв, які, за своїм фахом, потенцій-

но є суб'єктами кінематографічної та телевізійної діяльності, а отже, знаходяться в сегменті діяльності, основою якої є продюсерська система.

За структурою посібник відповідає дидактичним та методичним вимогам викладання навчальної дисципліни, включає в себе необхідні частини: основну (матеріал для лекцій), пояснювальну (розкриття термінів, понять), методичну (питання по темі, рекомендовані нормативні правові акти і літературу, тести, зразки процесуальних документів). Це дозволить студентам глибоко засвоювати зміст предмету, аргументовано відповідати на поставлені запитання, розуміти сутність і соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї постійний інтерес.

З огляду на доступну структуру викладу курсу і вичерпний зміст навчального матеріалу, навчальний посібник може бути плідно використаний при будь-якій формі навчання: очній, заочної, дистанційній.

Посібник складається з п'яти розділів. Вступною темою є дослідження про витоки світового та вітчизняного продюсерства та природу кіно,-телепідприємництва. З докладними поясненнями подається визначення поняття «продюсер» у законодавчих актах України, розкриваються становлення та сучасні тенденції теле, -кінобізнесу в Україні та світі.

У наступних розділах у доступній формі подається опис основних етапів продюсерської діяльності при створенні аудіовізуальних проєктів. Розкриваються складові, що становлять основу продюсерської діяльності. Представляється характеристика видів продюсерської діяльності та специфічна особливість кожного з них.

Автор систематизує розширені визначення таких понять як кінопітчінг, бізнес-план фільму/телепрограми, медіа-план тощо.

Послідовно пояснюється суть правового регулювання у продюсерській системі кіно/телебізнесу. Наводяться приклади договірних відносин з суб'єктами діяльності, на кшталт, авторських договорів та угод продюсера з суб'єктами авторського права; отримання ліцензії на всі види телерадіомовлення; отримання прокатного посвідчення на кінофільм; угоди з виконавчим продюсером і т. і.

Розглянуто важливу для продюсера тему пошуку потенційних джерел фінансування для кіно/телепроектів, а також етап представлення продюсерського проекту інвестору.

Автором рецензованого навчального посібника детально подається опис і приклади складання продюсером такого важливого виробничого документу, як кошторис фільму, розшифровуються статті витрат, нарахування на заробітну плату, ПНД, собівартість тощо.

Дається докладний опис процесу підготовки даних до конкурсу продюсерських проектів. Досить докладно вводиться матеріал складання пакету продюсерських документів таких, як маркетингова стратегія, продюсерське бачення, фінансові показники, календарний план та інші.

Безсумнівним достоїнством навчального посібника «Основи продюсерської діяльності» автора О. М. Москаленко-Висоцької є те, що практичні приклади

у посібнику складені за результатами професійної діяльності автора, яка за фахом тривалий час працює головним редактором (креативним продюсером) та формуючим продюсером Української студії хронікально-документальних фільмів. Видно, що автор добре знає матеріал, про який пише, і має особистий професійний досвід у питаннях, про які йдеться у книзі.

Можна зробити висновок про те, що зміст і структура навчального посібника відповідає навчальним програмам багатьох спеціальностей, за якими проводиться підготовка фахівців у творчих ВНЗ. Форма викладу матеріалу сприяє не тільки теоретичному вивченню предмета, а й його практичному використанню. Науковий рівень змістовної частини досить високий і прийнятний для сприйняття студентами відповідних спеціальностей.

Попри те, що продюсерська діяльність у всьому світі є актуальною вже понад 100 років, у нашій країні ця галузь останні два десятиліття лише розвивається. На цей час навчальних посібників вітчизняними спеціалістами ще не складено. Саме тому поява нової книги в даній сфері знань завжди актуальна і викликає професійний інтерес. Підсумовуючи, потрібно зазначити, що навчальний посібник О. М. Москаленко-Висоцької «Основи продюсерської діяльності» складено професійно грамотно, написано доступною мовою, орієнтовано на реальний навчальний процес у вищому навчальному закладі.